

د پوهنې وزارت

د تعلیمي نصاب، د ښوونکو د روزنې

او د ساینس د مرکز معینیت

د تعلیمي نصاب د پراختیا او درسي

کتابونو د تالیف لوی ریاست

اسلامي ښوونه او روزنه

جعفري مذهب

دوهم ټولگی

Ketabton.com

د چاپ کال: ۱۳۸۹ هـ. ش.

درسي کتابونه د پوهنې په وزارت پورې اړه لري.
په بازار کې يې اخیستنه او خرڅونه په کلکه منع
ده. له سرغړوونکو سره قانوني چلن کېږي.

د پوهنې وزارت

د تعلیمي نصاب، د ښوونکو د روزنې

او د ساینس د مرکز معینیت

د تعلیمي نصاب د پراختیا او درسي

کتابونو د تالیف لوی ریاست

د قرآن کریم زده کړه او اسلامي ښوونه او روزنه

جعفري مذهب

دوهم ټولگی

د چاپ کال: ۱۳۸۹ هـ. ش.

د کتاب د تالیف، خپرني او تدقيق کمېټې

ليکونکي:

۱. محمد باقر جعفري

د تدقيق کمېټې:

د پوهنې وزارت علمي غړي:

۲. محمد عزيز بختياري.

۳. محمد باقر جعفري.

۴. سيد عبدالوهاب رحمانی

۵. يار محمد باقري

۶. سيد محمد حسين فرهنگ

۷. فاروق انصاري

د نورو اورگانو غړي:

۸. سيد حسين عالمي بلخي په ولسي جرگه کې د عدلي او قضايي کميسيون غړی.

۹. نعمت الله غفاري په ولسي جرگه کې د پوهنې او عالي تحصيلاتو د ديني کميسيون غړی.

۱۰. مولوي عبدالعزيز په ولسي جرگه کې د پوهنې او عالي تحصيلاتو د ديني کميسيون غړی.

۱۱. قاضي نذير احمد حنفي په ولسي جرگه کې د تقنين د کميسيون معاون.

۱۲. سيد عبداللطيف سجادي د شيعه علماوو د شورا غړی.

۱۳. مولوي عين النعيم د علماوو د سراسري شورا غړی.

د مطالبو فهرست

د قرآن کریم زده کړه

د قرآن کریم زده کړه ۱- ۲۶

اسلامي ښوونه او روزنه

لومړی فصل: عقايد ۲۷- ۳۷

دېم فصل: احکام ۳۸- ۵۲

درېم فصل: آداب او اخلاق ۵۳- ۶۷

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

بسم الله الرحمن الرحيم

د پوهنې د وزیر پېغام

گرانو استادانو، ښوونکو او زده کوونکو،

ښوونه او روزنه د هر هېواد د پراختیا او پرمختګ بنسټ جوړوي. تعلیمي نصاب د ښوونې او روزنې مهم توکی دی چې د علمي پرمختګ او ټولنې د اړتیاوو له مخې رامنځته کیږي. څرګنده ده چې علمي پرمختګ او ټولنیزې اړتیاوې تل د بدلون په حال کې وي. له دې امله لازمه ده چې تعلیمي نصاب هم علمي او رغنده انکشاف ومومي. البته نه ښایي چې تعلیمي نصاب د سیاسي بدلونونو او د اشخاصو د نظریو او هیلو تابع شي.

دا کتاب چې نن ستاسو په لاس کې دی، پر همدې ارزښتونو چمتو او ترتیب شوی دی. علمي ګټورې موضوعګانې پکې زیاتې شوې دي. د زده کړې په بهیر کې د زده کوونکو فعال ساتل د تدریسي پلان برخه ګرځیدلې ده.

هیله من یم دا کتاب له لارښوونو او تعلیمي پلان سره سم د فعالې زده کړې د میتودونو د کارولو له لارې تدریس شي او د زده کوونکو میندې او پلرونه هم د خپلو لویو او زامنو په باکیفیته ښوونه او روزنه کې پرله پسې ګډه مرسته وکړي چې د پوهنې د نظام هیلې ترسره شي او زده کوونکو او هېواد ته ښې بریاوې ور په برخه کړي.

زه پر دې ټکي پوره باور لرم چې زموږ گران استادان او ښوونکي د تعلیمي نصاب په رغنده پلي کولو کې ستره دنده او دروند مسؤلیت لري.

د پوهنې وزارت تل زیار کاږي چې د پوهنې تعلیمي نصاب د اسلام د سپېڅلي دین له بنسټونو، د وطن دوستۍ د پاک حس په ساتلو او علمي معیارونو سره سم د ټولنې د څرګندو اړتیاوو له مخې پراختیا ومومي.

په دې ډګر کې د هېواد له ټولو علمي شخصیتونو، د ښوونې او روزنې له پوهانو او د زده کوونکو له میندو او پلرونو څخه هیله لرم چې د خپلو نظریو او رغنده وړاندیزونو له لارې زموږ له مؤلفانو سره د درسي کتابونو په لاسه تالیف کې مرسته وکړي.

له ټولو هغو پوهانو څخه چې ددې کتاب په چمتو کولو او ترتیب کې یې مرسته کړې، له ملي او نړیوالو درنو موسسو، او نورو ملګرو هېوادونو څخه چې د نوي تعلیمي نصاب په چمتو کولو او تدوین او د درسي کتابونو په چاپ او وېش کې یې مرسته کړې ده، مننه او درناوی کوم.

ومن الله التوفیق

فاروق وردګ

د افغانستان د اسلامي جمهوریت د پوهنې وزیر

د قرآن کریم د زده کړې مضمون

لومړۍ لوست

د قرآن کریم د تلاوت ادبونه

هدف:

د قرآن کریم له آدابوسره آشنایي.

پوښتنه:

آیا تاسو پوهیږئ، چې د قرآن کریم د تلاوت په وخت کې باید کوم شیان په پام کې ونیول شي؟

د قرآن کریم تلاوت زیات احکام او آداب لري چې د پېلگې په توګه یې

ځینو ته په لاندې ډول اشاره کوو:

۱_ له اوداسه پرته باید قرآن کریم ته لاس ورنه وړو.

۲_ د قرآن کریم د لوستلو لپاره باید پاکې جامې زموږ په ځان وي او اودس وکړو.

۳_ د قرآن کریم له تلاوت څخه د مخه اعود بالله من الشیطان الرجیم او

ورپسې (بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ) ووايو.

۴_ قرآن کریم په پوره ادب او احترام سره تلاوت کړو.

۵_ هڅه وکړو چې قرآن کریم په سمه توګه زده کړو.

۶_ کوښښ وکړو چې قرآن په ښه غږ تلاوت کړو.

۷_ کوښښ وکړو چې د آیاتونو معناګانې هم زده کړو.

۸_ کله چې د قرآن کریم تلاوت واورو، نو باید غلي شو او غوږ ورته ونیسو.

هڅونه:

زده کوونکي دې د قرآن کریم د تلاوت آداب په غورسره ولولي او بیا دې په خپلو کتابچوکې وليکي.

ارزونه:

آیا زده کوونکو د قرآن کریم د تلاوت ادبونه زده کړي دي؟
آیا زده کوونکي د قرآن کریم آداب په ټولګي کې کاملاً مراعات کوي .

دویم لوست:

درې ګوني حرکات

هدف: د درې ګونو حرکاتو تکرار.

پوښتنې:

- آیا تاسو زور، زیر او پیښ پیژنئ؟

الفباء د زور، زیر او پیښ له حرکتونو سره په هجایي ډول ولولئ:

ا ا ا	ب ب ب	ت ت ت	ث ث ث	ج ج ج
ح ح ح	خ خ خ	د د د	ذ ذ ذ	ر ر ر
ز ز ز	س س س	ش ش ش	ص ص ص	ض ض ض
ط ط ط	ظ ظ ظ	ع ع ع	غ غ غ	ف ف ف
ق ق ق	ک ک ک	ل ل ل	م م م	ن ن ن
و و و	ه ه ه	ء ء ء	ي ي ي	

لاندې کلمې په هجایي ډول ولولئ:

مَع	لَک	فَعَلَ	فُعِلَ	عَلِمَ	عُلِمَ	نَصَرَ	نُصِرَ	مَنَعَ
مُنِعَ	خُلِقَ	خُلِقَ	جُمِعَ	جُمِعَ	وُجِدَ	وُجِدَ	رُزِقَ	رُزِقَ

هڅونه :

۱_ ښوونکی دې توري (حروف) له درې ګونو حرکتونو سره ولولي او زده کوونکي دې هغه په پوره پام تکرار کړي .

۲_ زده کوونکي دې په جدول کې د ننه کلمې په هیجایي ډول ولولي.

ارزونه :

آیا زده کوونکي کولای شي لاندې کلمې په سمه توګه و لولي ؟

حَسَدَ	وَقَبَ	جَاءَ	حَاسِدٌ	خَلَقَ	قُلْ	أَعُوذُ	مَلِكِ	نَعْبُدُ	يَوْمَ
--------	--------	-------	---------	--------	------	---------	--------	----------	--------

دریم لوست

تنوین – ۱

هدف:

د تنوین زده کول

پوښتنې:

- آیا تنوین پیژنئ؟
- آیا کولای شئ تنوین سم ولولئ؟

تنوین په درې ډوله دی:

۱ _ د زورتنوین. د دوو زورونو په ډول د تورو په سر لیکل کېږي، لکه :

(—) او د هغه ساکن نون په ډول تلفظ کېږي چې مخکې ور څخه زور

وي، مثلاً:

(اَ) د (اَنْ) په شان لوستل کېږي.

۲ _ د زېرتنوین، د دوو زېرونو په ډول لیکل کېږي، لکه :

(—) او د هغه ساکن نون په ډول تلفظ کېږي چې مخکې ور څخه زېر وي،

مثلاً: (اِ) د (اِنْ) په شان لوستل کېږي .

۳ _ د پېښ تنوین. د دوو پېښونو په ډول لیکل کېږي، لکه:

(—) او د هغه ساکن نون په ډول تلفظ کېږي چې مخکې ورڅخه پېښ وي،

مثلاً:

(أ) د (أُنْ) په شان لوستل کېږي .

اوس د جدول په داخل کې حروف له تنوين سره ولولئ.

لیکل کېږي	أَ	إِ	أُ	بَ	بِ	بُ	تَ	تِ	تُ
لوستل کېږي	أَنْ	إِنْ	أُنْ	بَنْ	بِنْ	بُنْ	تَنْ	تِنْ	تُنْ

هڅونه:

۱- زده کوونکي دې حروف له تنوين سره ولولي .

۲- د الفبا حروف د پورتنی جدول په څېر و لیکئ او تنوين ورکړئ .

ارزونه:

۳- آیا زده کوونکي کولای شي چې د تنوين درې ګوني ډولونه و پېژني او وېې لولي ؟

خلورم لوست

تنوين - ۲

هدف

د تنوين يادونه

پوښتنې:

آيا كولاى شي الفباء له تنوين سره ولولئ؟

اوس د الفباء ټول حروف له تنوين سره ولولئ:

اَ اِ اُ	بَ بِ بُ	تَ تِ تُ	ثَ ثِ ثُ	جَ جِ جُ	حَ حِ حُ
خَ خِ خُ	دَ دِ دُ	ذَ ذِ ذُ	رَ رِ رُ	زَ زِ زُ	سَ سِ سُ
شَ شِ شُ	صَ صِ صُ	ضَ ضِ ضُ	طَ طِ طُ	ظَ ظِ ظُ	عَ عِ عُ
غَ غِ غُ	فَ فِ فُ	قَ قِ قُ	كَ كِ كُ	لَ لِ لُ	مَ مِ مُ
نَ نِ نُ	وَ وِ وُ	هَ هِ هُ	ءَ ءِ ءُ	يَ يِ يُ	

هڅونه :

زده كوونكي دې الفباء په ډله ييزه توگه ولولي.

ارزونه :

آيا زده كوونكي كولاى شي د تنوين ډولونه له ټولو حروفو سره ولولي؟

پنجم لوست

شد

هدف

د شد زده کول

پوښتي:

آيا شد پيژنئ؟

د شد نښه داده : (—). که د يو توري په سر شد واقع شي معنی يې داده
چی دا حرف تکرار شوی دی. لومړی توری يې ساکن او دویم يې حرکت لري.
لاندې مثالونو ته پام وکړئ:

مَدَّ	مَدَّ
إِنَّ	إِنَّ
رَبُّ	رَبُّ
صَلِّ	صَلِّ
ثُمَّ	ثُمَّ
كَلَّا	كَلَّا
شَدَّ	شَدَّ
دَلَّ	دَلَّ

هڅونه :

لاندې جدول د درسي جدول په ډول ډک کړئ :

	نَزَلَ
	قَرَّبَ
	عَلَّمَ
	كَذَّبَ
	عَمَرَ

ارزونه :

آيا زده کوونکي شد پيژني ؟

آيا زده کوونکي کولای شي شد سم تلفظ کړي ؟

شپږم لوست

اشباعي حرکتونه: الف

هدف:

د(الف) له تلفظ سره اشنا يي.

پوښتنې:

ايا پوهېږئ كله چې الف له يوه زور لرونكي حرف څخه وروسته راشي څه ډول لوستل كيږي؟

دلاندې كلماتو تلفظ ته پام وكړئ:

اَ	ءَا	بَ	بَا
تَ	تَا	ثَ	ثَا
جَ	جَا	حَ	حَا
خَ	خَا	دَ	دَا
ذَ	ذَا	رَ	رَا
زَ	زَا	سَ	سَا
شَ	شَا	صَ	صَا
ضَ	ضَا	طَ	طَا
ظَ	ظَا	عَ	عَا
غَ	غَا	فَ	فَا

په قران كريم كې كله الف د حروفو په سر په ډېر وړوكي شكل ليكل كيږي.

دلاندې مثالونو ته پام وكړئ:

بَعَثْنَكُمْ = بَعَثْنَاكُمْ وَاحِدٍ = وَاحِدٍ

ذَلِكَ = ذَالِكَ

هڅونه :

لاندې جدول په مناسبو کلماتو ډک کړئ :

له زور سره توری	له الف سره توری		له زور سره توری	له الف سره توری
ق			ک	
ل			م	
ن			و	
هـ			ء	
ي			ة	

ارزونه :

آيا زده کوونکي کولای شي حروف له الف سره سم تلفظ کړي ؟

اووم لوست

اشباعي حرکتونه : واو

هدف:

د (واو) له تلفظ سره اشنایي

پوښتنې:

ایا پوهېږئ کله چې (واو) له یو پېښ لرونکي توري څخه وروسته واقع شي، څه ډول تلفظ کېږي؟

د لاندې کلماتو تلفظ ته پام وکړئ :

اُ	اَو	بُ	بُو
تُ	تَو	ثُ	ثُو
جُ	جَو	حُ	حُو
خُ	خَو	دُ	دُو
ذُ	ذَو	رُ	رُو
زُ	زَو	سُ	سُو
شُ	شَو	صُ	صُو
ضُ	ضَو	طُ	طُو
ظُ	ظَو	عُ	عُو
فُ	فَو	قُ	قُو

په قران کریم کې ځینې وختونه (واو) په ډېر وړوکی شکل د حرف په سرلیکل

کېږي. لاندې مثالونو ته پام وکړئ :

اِنَّهٗ = اِنَّهٗو رَحْمَتَهٗ = رَحْمَتُهٗو خَطِيْئَتَهٗ = خَطِيْئَتُهٗو

هڅونه :

لاندنی جدول په مناسبو حروفو ډک کړئ :

له پېښ سره توری	له واوسره توری		له پېښ سره توری	له واوسره توری
ق			ک	له واو سره توری
ل			م	
ن			و	
هـ			ء	
ي			ة	

ارزونه :

آيا زده کوونکي کولای شي حروف له (واو) سره سم تلفظ کړي ؟

آتم لوست

اشباعي حرکتونه: يا

هدف:

د(يا) له تلفظ سره آشنایي

پوښتنه:

آيا پوهيږئ کله چې يا له يوه زېر څخه وروسته راشي څنگه تلفظ کېږي؟

لاندې تورو ته پاملرنه وکړئ:

ا	اي	ب	بي
ت	تي	ث	ثي
ج	جي	ح	حي
خ	خي	د	دي
ذ	ذي	ر	ري
ز	زي	س	سي
ش	شي	ص	صي
ض	ضي	ط	طي
ظ	ظي	ع	عي
غ	غي	ف	في

په قرآن کریم کې په ځینو ځایونو کې یا په کوچني ډول په توري پسې لیکل

شوې وي، لاندې مثالونو ته پاملرنه وکړئ:

بَعْدَهُ = بَعْدَهِ بَهْ = بَهِي رُسُلُهُ = رُسُلِهِ مَلِكَتِهِ

= مَلَأَتْكِتْهِ

هڅونه :

لاندې جدول د درسي جدول په ډول ډک کړئ :

له زېر سره توری	له یا سره توری		له یا سره توری	له زېر سره توری
ف	ق			
ک	ل			
م	ن			
و	هـ			
و	ب			

ارزونه:

آیا زده کوونکي کولای شي توري له یا سره سم تلفظ کړي؟

نهم لوست

ترکيبي حروف

هدف

له ترکیبي تورو سره آشنایی

پوښتنه:

آیا د حروفو مختلف شکلونه پېژنئ؟

تېر کال مو ولوستل، چې حروف کله په لومړي سر کې، کله په منځ کې او کله هم د کلمې پای کې راځي. مختلف شکلونه به یې ووينئ. لاندې جدول ته پاملرنه وکړئ:

یواځې توری	لومړی توری	دمنځ توری	وروستی توری
ا	ا	ا	ا
ب	ب	ب	ب
ت	ت	ت	ت
ث	ث	ث	ث
ج	ج	ج	ج
ح	ح	ح	ح
خ	خ	خ	خ

د	د	د	د
ذ	ذ	ذ	ذ
ر	ر	ر	ر
ز	ز	ز	ز
س	س	س	س
ش	ش	ش	ش
ص	ص	ص	ص
ض	ض	ض	ض
ط	ط	ط	ط
ظ	ظ	ظ	ظ
ع	ع	ع	ع
غ	غ	غ	غ
ف	ف	ف	ف
ق	ق	ق	ق
ک	ک	ک	ک
ل	ل	ل	ل
م	م	م	م
ن	ن	ن	ن

و	و	و	و
ه	ه	ه	ه
ی	ی	ی	ی

که پاملرنه موکړې وي، ځينې حروف د کلمې په پای کې تغیر نه خوري.

هڅونه :

لاندې کلمې ولولئ اوڅرگنده کړئ، چې هر توری ترکیبي شکل لري. د ترکیبي تورو شکلونه د کلمو

په وړاندې کېږدئ:

مثال: اَلْحَمْدُ = ا ل ح م د

نَعْبُدُ =

أَهْدِنَا =

لسم لوست

د اخلاص سورت هجايي لوستل

هدف

د قرآن کریم له هجايي لوستلو سره آشنايي

پوښتنې:

- آیا تاسو له هجايي لوستلو سره بلد یاست؟
- آیا تاسو کولای شئ چې د اخلاص سورت په هجايي توګه تلاوت کړئ؟

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

قُلْ هُوَ اللَّهُ أَحَدٌ	اللَّهُ الصَّمَدُ
قُلْ هُوَ اللَّهُ أَحَدٌ	اللَّهُ الصَّمَدُ
لَمْ يَلِدْ	وَلَمْ يُولَدْ
لَمْ يَلِدْ	وَلَمْ يُولَدْ
وَلَمْ يَكُنْ لَهُ	كُفُوًا أَحَدٌ
وَلَمْ يَكُنْ لَهُ	كُفُوًا أَحَدٌ

هڅونه : زده کوونکي دې د اخلاص سورت هجايي ولولي .

یوولسم لوست

د الکوتر سورت هجايي لوستل

هدف

د قران کریم له هجايي تلاوت سره آشنایی

پوښتنې:

آیا تاسو کولای شئ د کوثر سورت هجايي تلاوت وکړئ؟

آیا تاسو تر اوسه د کوثر سورت هجايي تلاوت کړی دی؟

د کوثر سورت په هجا سره تلاوت کړئ:

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ
إِنَّا أَعْطَيْنَاكَ الْكَوْثَرَ ۝ فَصَلِّ لِرَبِّكَ وَانْحَرْ ۝ إِنَّ شَانِئَكَ هُوَ الْأَبْتَرُ ۝

هڅونه:

زده کوونکي دې د کوثر سورت هجايي تلاوت کړي.

ارزونه:

آیا زده کوونکي کولای شي د کوثر سورت په هجا تلاوت کړي؟

دولسم لوست

د الفلق د سورت هجايي لوستل

هدف:

د قران كريم له هجايي لوستلو سره آشنایی

پوښتنې:

آيا تاسو كولاى شئ د الفلق سورت هجايي تلاوت كړئ؟

آيا د الفلق سورت مو تلاوت كړى دى؟

د الفلق سورت په هجا سره تلاوت كړئ:

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ
قُلْ أَعُوذُ بِرَبِّ الْفَلَقِ ۝^١ مِنْ شَرِّ مَا خَلَقَ ۝^٢ وَمِنْ شَرِّ غَاسِقٍ إِذَا
وَقَبَ ۝^٣ وَمِنْ شَرِّ النَّفَّاثَاتِ فِي الْعُقَدِ ۝^٤ وَمِنْ شَرِّ حَاسِدٍ إِذَا حَسَدَ ۝^٥

هڅونه:

گرانو زده كوونكو! د الفلق سورت هجايي تلاوت كړئ.

ديار لسم لوست

د الناس سورت هجايي لوستل

هدف:

د قران كريم له هجايي لوستلو سره آشنايي.

پوښتنې:

آيا كولاى شئ قران كريم هجايي تلاوت كړئ؟

آيا تاسو د الناس سورت تلاوت كړى دى؟

د الناس سورت هجايي تلاوت كړئ:

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ
قُلْ أَعُوذُ بِرَبِّ النَّاسِ ①
مَلِكِ النَّاسِ ② إِلَهِ النَّاسِ ③
مِنْ شَرِّ الْوَسْوَاسِ الْخَنَّاسِ ④
الَّذِي يُوسِّسُ فِي
صُدُورِ النَّاسِ ⑤ مِنْ الْجَنَّةِ وَالنَّاسِ ⑥

هڅونه:

زده كوونكو! د الناس سورت هجايي تلاوت كړئ.

ڄوار لسم لوست

د الاخلاص د سورت تلاوت او حفظ

هدف:

د اخلاص د سورت رواني تلاوت او حفظ كول

پوښتنې:

آيا تاسو كولاى شئ، چې قرآن كريم رواني تلاوت كړئ؟

آيا د اخلاص سورت مو ياد دى؟

د اخلاص سورت حفظ كړئ او بيا يې تلاوت كړئ:

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ
قُلْ هُوَ اللَّهُ أَحَدٌ ۝ اللَّهُ الصَّمَدُ ۝ لَمْ يَلِدْ ۝ وَلَمْ
يُولَدْ ۝ وَلَمْ يَكُنْ لَهُ كُفُوًا أَحَدٌ ۝

هڅونه:

د اخلاص سورت رواني تلاوت كړئ.

د اخلاص سورت حفظ كړئ.

پنخلم لوست

د الحمد د سورت تلاوت او حفظ

هدف

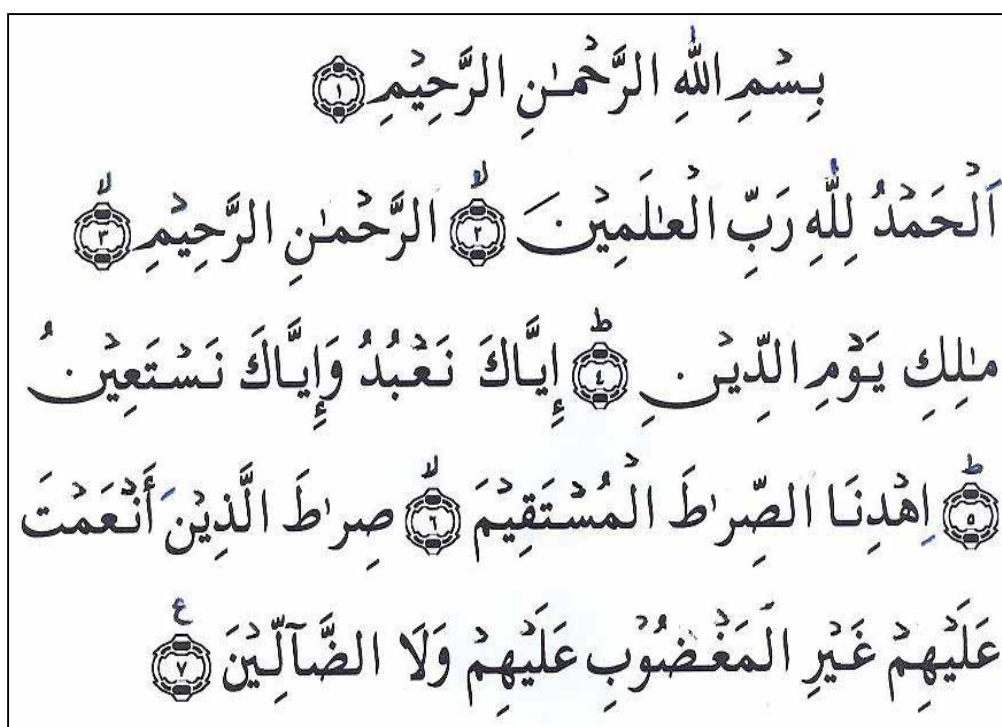
د الحمد د سورت رواني تلاوت او حفظ کول

پوښتنې:

آياتاسو کولای شئ د حمد سورت تلاوت کړئ؟

آيا د الحمد سورت مو حفظ کړی دی؟

د حمد سورت حفظ کړئ او په رواني سره يې تلاوت کړئ:

مخونه:

د حمد سورت حفظ کړئ او په رواني سره يې تلاوت کړئ.

شپاړسم لوست

د النصر د سورت تلاوت او حفظ

هدف

د النصر د سورت رواني تلاوت او حفظ کول

پوښتنې:

آیا د النصر سورت رواني لوستلی شئ؟

آیا د النصر سورت مو حفظ کړی دی؟

د النصر سورت په رواني سره تلاوت کړئ.

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ
إِذَا جَاءَ نَصْرُ اللَّهِ وَالْفَتْحُ ۖ
وَرَأَيْتِ النَّاسَ يَدْخُلُونَ فِي دِينِ
اللَّهِ أَفْوَاجًا ۖ فَسَبِّحْ بِحَمْدِ رَبِّكَ وَاسْتَغْفِرْهُ ۚ إِنَّهُ كَانَ تَوَّابًا ۝

هڅونه:

د النصر سورت په رواني ولولئ.

اوولسم لوست

د الکافرون د سورت رواني تلاوت

هدف:

د الکافرون د سورت د رواني تلاوت زده کړه

پوښتنې:

آيا د الکافرون سورت رواني تلاوت کولای شئ؟

د الکافرون سورت رواني تلاوت کړئ.

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ ○
قُلْ يَا أَيُّهَا الْكَافِرُونَ ۝ لَا أَعْبُدُ مَا تَعْبُدُونَ ۝
وَلَا أَنْتُمْ عِبُدُونَ مَا أَعْبُدُ ۝ وَلَا أَنَا عَابِدٌ مَّا عَبَدْتُمْ ۝ وَلَا
لَأَنْتُمْ عِبُدُونَ مَا أَعْبُدُ ۝ لَكُمْ دِينُكُمْ وَلِيَ دِينِ ۝

هڅونه:

هر زده کوونکی دې د الکافرون سورت په رواني تلاوت کړي.

لومړۍ فصل: عقايد

لومړۍ لوست:

د دين اصول

هدف

ددین له اصولو او مذهب سره اشنا کیدل.

پوښتنې

- ایا د دين اصول پيژنئ؟

زموږ د دين او مذهب اصول پنځه دي:

۱. توحيد: يعنې د الله ﷻ په يووالي ايمان لرل.
۲. عدل: يعنې الله ﷻ عادل ذات دی او ظالم نه دی.
۳. نبوت: يعنې په دې خبره ايمان او باور لرل چې الله ﷻ ډير پيغمبران د خلکو د لارښوونې او هدايت لپاره راليږلي دي.
۴. امامت: يعنې دا چې دولس امامان له پيغمبر (صلي الله عليه وآله وسلم) څخه وروسته د امت د هدايت دنده په غاړه لري.
۵. معاد: يعنې دا چې ټول انسانان وروسته له مرگ څخه بېرته را ژوندی کيږي او د دوی عملونه او کړه وړه ټول د قيامت په ورځ حسابيږي.

هڅونې

۱. زده کوونکي دې خپلو منځو کې د دين په اصولو يو له بل سره وغږيږي؟
۲. زده کوونکي د دين اصول بايد په يادو سره زده کړي.

ارزونه

آیا د اسلام پنځه بناوې مو پيژندلې دي؟

دویم لوست:

کلمه طيبه

هدف

له کلمې طبيې سره اشنا کېدل.

پوښتنې

- ایا پوهیږئ کلمه طيبه څه شی ده؟
- ایا کولای شئ کلمه طيبه ووايست؟

هر انسان د کلمې طبيې «لا اله الا الله محمد رسول الله» په ویلو سره مسلمان کیږي د کلمې طبيې معنا داسې ده: «هیڅوک غیر له یوه الله تعالی څخه د عبادت لایق نه دی او محمد (ص) د الله تعالی را لیږل شوی پیغمبر اورسول دی.

۱. زده کوونکي دې کلمه طيبه په ډلییزه توګه سره په اوچت آواز ووايي؟
۲. د کلمې طبيې د معنی په باره کې په خپل منځ کې خبرې وکړئ؟

- 🌻 آیا زده کوونکو کلمه طيبه په یادو زده کړې ده؟
- 🌻 آیا هغوی د کلمې طبيې په معنی او مفهوم پوه شوي دي؟

دریم لوست:

توحید

هدف

د دین له اصولو او په خاصه توګه له توحید سره اشنائي.

پوښتنې

- ایا پوهیږئ چې د دین اصول څو دي؟
- ایا د توحید معنا پیژنئ؟

توحید: یعنې یوازې یو الله تعالی وجود لري چې ټول مخلوقات یې پیدا کړي دي، موږ چې کله کلمه طیبه وایو د الله تعالی په یووالي اعتراف کوو. الله (ج) عالم او قدرتمند دی. الله (ج) زموږ سره په کارونو کې کومک کوي، الله (ج) ډیر مهربانه دی او خپل بندګان ورته ګران دی، موږ ته الله (ج) تر هر څه ګران دی او عبادت یې کوو.

هڅونې

زده کوونکي دې په درې نوري ډلو وویشل شي او د درس د محتوی په باره کې د یو له بل سره خبرې وکړي.

ارزونه

له تاسې څخه کوم یوه د توحید معنی زده کړې ده. 🌟

څلورم لوست:

الهي عدل

هدف

د مذهب له اصولو او په خاصه توګه د الله (ج) د عدالت له معنی سره اشنايي.

پوښتنې

- څوک د عدالت معنی پوهیږي؟
- الله (ج) له خپلو بندګانو سره څرنگه چلن کوي؟

الهي عدل یعنې الله (ج) عادل دی او له هیچا سره ظلم نه کوي.

الله (ج) عدل کوونکي انسانان خوښوي. الله (ج) هغه خلک چې ښه کارونه سرته

رسوي جنت ته بیایي خو هغه خلک چې ظلم کوي او خلکو ته ضرر رسوي دوزخ ته

بیایي.

زده کوونکي دې په خپلو کتابچو کې الهي عدل په باره کې څه ولیکي.

✿ څوک کولی شي د الله (ج) د عدالت مفهوم واضح کړي.

پنځم لوست:

نبوت

هدف

اشنایي له نبوت یا دوهم اصل سره.

پوښتنې

- د دین له اصولو څخه دوهم اصل کوم دي؟
- څوک د نبوت په معنا پوهیږي؟

لوی خدای د انسانانو د لارښوونې لپاره ډیر پیغمبران را لیږلی دی. الهي پیغمبران د ژوند سمې لارې انسان ه ښایي. پیغمبران رینښتنې او زړه سوانده شخصیت لرونکی دی.

موږ د الله تعالی له لورې په راغلی ټولو پیغمبرانو ایمان لرو. حضرت محمد (ص) تر ټولو وروستی پیغمبر دی له ده وروسته بل پیغمبر نه راځي موږ مسلمانانو ته خپل پیغمبر ډیر گران دی او د سنتو پیروي یې کوو.

۱. زده کوونکي دې په څو ډلو وویشل شي او هره ډله دې د درس په موضوع خبرې وکړي.

✿ محترم ښوونکیه! آیا زده کوونکي د نبوت په معنی پوه شوي دي؟

شپږم لوست:

د رحمت نبی

هدف

د پیغمبر صلی الله علیه و اله وسلم سره اشنا کېدل.

پوښتنې

- ایا پوهیږئ چې ز مونږ پیغمبر (ص) په کوم ځای کې دنیاته راغلی؟
- ز مونږ د پیغمبر (ص) کردار او رویه د کوچنیانو سره څنگه وه؟

زمونږ د پیغمبر (ص) نوم محمد (ص) دی. او د پلار نوم یې عبدالله او د مور نوم یې بی بی آمنه ده. حضرت محمد (ص) په مکې معظمې کې زیږیدلی دی. زمونږ پیغمبر حضرت محمد (ص) د ماشومانو سره ډیره مینه درلودله او تل یې پر هغوی مهرباني کوله رسول الله (ص) علم ته زیاته پاملرنه کوله. لاندې قصه په غور سره واورئ. یوه ورځ رسول الله (ص) مسجد ته ننوت ویې لیدل چې یو ټولګی عبادت کوي او بل ټولګی د علم په زده کړې بوخت دی. نو ویې فرمایل: چې (دواړه ډلې د خیر کار کوي ولي زه د ښوونکي په حیث لیږلی شوی یم) هماغه وه چې د علم د زده کوونکو ټولګی ته ورغی او ورسره کښیناست. پیغمبر (ص) په خپله دغه کړنه باندې زمونږ پام دې ته راگرځوي چې د علم زده کړه خورا اهمیت لري.

۱. خپل پیغمبر (ص) معرفي کړی؟
۲. د پیغمبر (ص) د اخلاقو په هکله سره خبرې وکړئ؟
۳. د مسجد له امام یا خپل مور او پلار څخه د رسول الله (ص) د ماشوم توب په باره کې پوښتنې وکړئ، ویې لیکئ او بیا خپلو ټولګي والو ته ووايئ.
۴. تاسو له دې قصې څخه څه پند واخیست.

ارزونه:

۱. آیا تاسو د خپل پیغمبر له نوم او د هغه د مور او پلار له نوم سره آشنا یئ.
۲. تاسو له دې قصې څخه څه برداشت وکړ.

اووم لوست:

امامت

هدف

د مذهب له اصوله او په ځانگړي ډول له امامت سره اشنایي.

پوښتنې

- څوک کولای شي د امامانو نومونه ووايي؟
- امامان څه دندې لري؟

موږ عقیده لرو چې د اسلام له پیغمبر صلی الله علیه و آله وسلم څخه وروسته دولس امامان شته دي چې دنده لري د اسلام د مبین دین ارشادات خلکو ته بیان کړي، امامان دولس تنه دي چې لومړی یې امام علي (ع) او آخړینی یې امام مهدي صاحب الزمان دی. دوولس امامان د پیغمبر صلی الله علیه و آله وسلم له اهل بیت څخه دي. چې نومونه یې په لاندې ډول دي:

۱- امام علی (ع)	۷- امام موسی کاظم (ع)
۲- امام حسن (ع)	۸- امام رضا (ع)
۳- امام حسین (ع)	۹- امام محمد تقی (ع)
۴- امام زین العابدین (ع)	۱۰- امام علي النقی (ع)
۵- امام محمد باقر (ع)	۱۱- امام حسن عسکري (ع)
۶- امام جعفر صادق (ع)	۱۲- امام مهدي (ع)

هڅونې

زده کوونکي دې په څلورو گروپونو وویشل شي او یو له بل څخه دي د امامانو نومونه وپوښتي.

ارزونه

آیا زده کوونکو د امامانو نومونه زده کړي دي؟

اتم لوست:

معاد

(د مرگ نه روسته بیا ژوندي کېدل)

هدف

د اصول دین خصوصاً د معاد د معنی سره اشنا کېدل.

پوښتنې

- ایا د معاد معنی پیژنی؟
- ایا پوهیږئ چې په هغه ډله دنیا کې د نیک عمله خلکو سره څنگه چلند او معامله کېږي؟

یوه ورځ د پسرلي په ورځو کې زده کونکو د خپل ټولګي د کړکیو څخه د باندې یوه ښکلې منظره کتله او د هغې ښکلې منظرې سیل یې کاوه دوی د ځمکې د زرغونیدو او بوټو او ګیاه په شنه کیدو یو د بل سره خبرې کولې. چې دغه، ګیاه، بوټي، او نور شنه شوی شیان چې ګورو ټول د پسرلي د فصل څخه مخکې په ژمي کې تللي او وچ سوی وو اوس بیرته ټول ژوندي او شنه د خاورې څخه را وتلی دی! پدې وخت کې ښوونکي ټولګی ته داخل شو سلام یې و اچاوه او د ټولو زده کونکو د حال پوښتنه یې وکړه بیا یې وویل: ګرانو زده کونکو! څه شي په باره کې مو خبرې کوي؟

حامد وویل: موږ د ګیاه او بوټو د شنه کیدو او د ځمکې د زرغونیدو په هکله خبرې کولې.

ښوونکي وویل: ډیره ښه موضوع ده! تاسو ګورئ چې دغه ګیاه د مني او ژمي د فصلونو څخه وروسته بیرته شنه او ژوندی شوه. خدای ﷻ لکه څنگه چې دغه ګیاه او بوټي پس له مرګ او وچیدو څخه بیرته شنه او ژوندي کړل! په آخرت کې هم الله تعالی ټول خلک را ژوندي کوي او هغو خلکو ته چې په دې دنیا کې یې ښه نیک

عملونه کړي وي اجر او ثواب ورکوي او جنت ورته په برخه کوي او هغه کسان چې په دې دنیا کې يې بد عملونه او بد کارونه کړي وي هغوی ته جزاء او عذاب ورکوي.

حامد وويل: معلم صاحب دغه موضوع ډيره لويه شوه موږ غوښتل چې نن ورځ موږ ته د اسلام دريم اصل بيان کړي.

ښوونکي په خدا سره وويل: دغه موضوعات ز موږ د نن ورځې درس نه و ز موږ د نن ورځې درس (معاد) و چې همدغه د اسلام دريم اصل دی. معاد پدې معنی دی چې موږ ټول پس د مرگ څخه بیرته را ژوندي کېږو او خدای ^(ج) به یوه ورځ ټول مخلوق را جمع کوي نیک عمله خلکو ته به اجر او ثواب ورکوي او بد کاره او بد عمله خلکو ته به جزاء او عذاب ورکوي.

۱. زده کونکي دې بیان کړي چې د پسرلی په فصل کې د گياوو شنه کيدل د انسانانو د ژوندي کيدو سره د قیامت په ورځ څه مشابهت لري؟

☀ آیا زده کونکي د معاد په معنی او مفهوم پوه شوي دي؟

دوم فصل: احکام

نهم لوست:

د دين فروع

هدف

د دين د فروعو سره اشنا كيدل.

پوښتنې

- ايا د دين فروع پيژنئ؟
- ايا د دين د فروعو معني پيژنئ؟

د دين فروع د اسلام هغو دستورونو او كړو ته ويل كيږي چې مسلمان مكلف دي چې په هغه باندې عمل وكړي. الله ﷻ بڼه كارونه په مسلمانانو واجب گرځولي دي چې مسلمانان هميشه بڼه كارونه وكړي، او د بدو كارونو څخه ځان وژغوري. د اسلام مهم او ضرور فروع په دې درس كې لولو:

۱. لمونځ: په شپه او ورځ كې پنځه لمونځونه واجب (فرض) دي.
۲. روژه: د رمضان په مبارکه مياشت كې روژه نيول.
۳. زكات: د خپل مال څخه يوه اندازه مال فقيرانو او محتاجو خلكو ته ورکول.
۴. خمس: نيكانو او ساداتو فقيرانو ته د يوې اندازې او مقدار مال ورکول.
۵. حج: څوك چې توان لري بايد يو ځل حج ته ولاړ شي.
۶. جهاد: د خپل دين او وطن څخه دفاع كول.
۷. امر په معروف: خلكو ته په نيكو كارونو سره امر كول.
۸. نهې له منكر څخه: د خلكو منع كول له بدو كارونو څخه.
۹. تولى: دوستي كول د الله ﷻ او د ده د رسول د دوستانو سره.

۱۰. تبری: د الله ﷻ او د ده د رسول د دشمنانو سره دشمني کول.

۱. د دين فروعات په خپلو کتابچو کې وليکئ.

۲. د دين فروعات په يادوسره ياد کړئ.

لسم لوست:

اودس يا د لمانځه لپاره پاکوالی

هدف

د اوداسه کولو د طریقې پیژندنه.

پوښتنې

- پوهیږئ چې مخکې د لمانځه نه څه وکړو؟
- څوک کولای شي چې په عملي توګه اودس وکړي؟

حکمت یو ډیر هوښیار هلک دی هغه په دریم ټولګي کې درس وایي حکمت د خپلې وړې خور فوزیې سره مرسته کوي چې خپل درسونه یاد کړي یوه ورځ حکمت د ماسپښین په وخت د لمانځه لپاره اودس کاوه فوزیه چې د خپل کور په انګړ کې لوبې کولې راغله او پوښتنه یې وکړه چې څنګه اودس وکړم؟ حکمت ورته وویل: د اوداسه لپاره لاندې کارونه کوو:

۱. نیت کوو چې اودس کوم لپاره د عبادت

د خدای ﷻ

۲. خپل مخ مینځو د سر دوینستانو د بیخ

څخه تر آخر د زني پورې د پاس نه کښته

طرف ته.

۳. بنی لاس د خنگلې څخه ترگوتو پورې مینځو د پاس نه کښته طرف ته.

۴. چپ لاس هم د بنی لاس په ډول مینځو.

۵. په سر مسحه کوو غیر د دی چی لاس د دویم ځل لپاره په اوبو لوند کړو د پاس نه کښته طرف ته.

۶. د بنی پښې مسحه په بنی لاس کوو د گوتو نه تر بند کي پورې.

۷. د چپې پښې مسحه په چپ لاس کوو د گوتو نه تر بند کی پورې، حکمت په هغه ترتیب سره چې وویل: اودس وکړ ترڅو یې خور زده کړي.

زده کونکی دې په نوبت سره اودس وکړي او ښوونکی دې ورته متوجه شي.

آیا زده کونکو د دې درس څخه وروسته اودس یاد کړی دی؟

یوولسم لوست:

لمونځ

هدف

د لمانځه پیژندنه.

پوښتنې

- ایا تاسو لمونځ کوئ؟
- لمونځ د چا لپاره کوو؟

موږ ټول د الله تعالی شکر کوو چی مسلمانان یو هر مسلمان په شپه ورځ کی پنځه لمونځونه کوي لمونځ د لوی رب تعالی عبادت دی موږ چې کله په لمانځه دریږو د خپل رب سره خبرې کوو او د هغه سره تعهد او وعده کوو چې یواځې د ده عبادت کوو او پرته د ده څخه د بل هیڅ شي عبادت نکوو له همدې کبله څوک چې لمونځ کوي هغه د گناهونو څخه ځان ساتي او هیڅ بدکار نکوي. موږ ډیر خوشحال یو چی ښوونځي ته راځو او لمونځ یادوو موږ په دویم ټولگي کې لمونځ یادوو او هر کله چې لمونځ یاد کړو بیا هغه خپل پلار او مور ته وایو. پنځه لمونځونه په دې وختونو کې ادا کیږي:

سهار، ماسپښین، مازدیگر، ماښام، ماخوستن.

هڅونې

د لمونځو د رکعاتو شمیر له خپل مور او پلار نه زده کړئ او په ټولگي کې پرې خبرې وکړئ.

دولسم لوست:

د فاتحي سورت

هدف

د فاتحي د سورت لوستل او په يادو زده كول.

پوښتنې

- ايا د فاتحي سورت سره اشنا ياست؟
- ايا كولاى شى چى د فاتحي سورت ووايست؟

موږ مسلمانان په يوه شپه او ورځ كې پنځه لمونځونه كوو او په هره لمانځه كې كم تر كمه دوه ځله د فاتحي سورت لولو. د حمد د (فاتحه) د سورت لوستل مو په لومړي ټولگي كې زده كړي دي او په دې درس كې به د حمد سورت په يادو زده كړو.

هڅونې

۱. محترم ښوونكى دې زده كونكو ته د حمد د سورت آيتونه داسې قرائت كړي چې زده كونكي وکړای شي هغه په يادو ووايي.
۲. زده كونكي دې په پنځه نوري گروپونو وویشل شي او په خپل وار سره دې د حمد سورت په ياد ووايي او نور ټول دې ورته په غور سره غور و نيسي او يو د بل غلطۍ دې اصلاح كړي.

ارزونه

محترم ښوونكى دې له زده كونكو څخه وغواړي چې د حمد سورة په يادو ووايي. نور ټول زده كونكي بايد د حمد سورة په ښه طريقه ياد او حفظ كړي خو وکولای شي چې لمونځ وکړي.

ديارلسم لوست:

د اخلاص سورت

هدف

د اخلاص د سورت لوستل او په يادو زده كول.

پوښتي

- ايا كولاى شئ چي د اخلاص سورت ولولي؟
- ايا د اخلاص سورت مو ياد كړى ده؟

د لمانځه په اول او دويم ركعت كې د فاتحي د سورت د لوستلو څخه وروسته.
د اخلاص سورت يا يو بل وړوكى سورت لولو. په دې درس كې به ټول يو د بل سره
د اخلاص سورت لولو او په يادو به يې زده كوو.

۱. زده كونكي دې په څلور نفري ډلو وويشل شي او په خپل منځ كې دې په
نوبت سره د اخلاص سورت ولولي.
۲. زده كونكي دې په دوه كسيز ډول د اخلاص سورت يو بل ته ووايي.

څوارلسم لوست:

تشهد

هدف

د تشهد لوستل او په يادو زده کول.

پوښتنې

- ايا پوهيږئ چې تشهد څه ته وايي؟
- تشهد په کوم وخت کې ويل کيږي؟

د هر لمانځه د دويم رکعت د دويمې سجدي څخه وروسته تشهد لولو په تشهد سره د خدای (ج) په يو والي او د پيغمبر صلی الله عليه وآله وسلم په رسالت او پيغمبرۍ شهادت او گواهي ورکولو او په محمد (ص) او د ده په پاکه کورنۍ درود او دعا وايو! «اللهم صل على محمد و آل محمد» او که چيرته د لمانځه په آخر رکعت کې يوو نو د سلام په ويلو به لمونځ تمام کړوو. د سلام لپاره وايو «السلام عليك ايها النبي و رحمة الله و بركاته، السلام علينا و على عباد الله الصالحين، السلام عليكم و رحمة الله و بركاته»

۱. زده کونکي دې د تشهد او سلام ذکر په ډېر دقت سره ولولي.
۲. زده کونکي دې په دوه کسيزه ډول سره د تشهد او سلام ذکر خپلو منځو کې ولولي.

آيا کولای شئ چې د تشهد ذکر د يادو څخه ووايي؟

پنځه لسم لوست:

قنوت

هدف

د دعای قنوت درست او صحیح لوستل او یادول.

پوښتنې

- ایا پوهیږئ چې قنوت څه شی دی؟
- ایا دعای قنوت موزده دي؟

د دعای قنوت د هر واجب لمانځه په دویم رکعت کې رکوع ته له تللو څخه مخکې واجب دی. او هم کولای شو چې په قنوت کې هره دعا ولولو. لاندې دعا په قرآن کریم کې راغلی او د قنوت لپاره ډیره مناسبه او غوره ده.

رَبَّنَا آتِنَا فِي الدُّنْيَا حَسَنَةً وَفِي
الْآخِرَةِ حَسَنَةً وَقِنَا عَذَابَ النَّارِ

هڅونې

۱. زده کونکي دې په دوه کسيزه ډول په خپل منځ کې دعای قنوت ووايي.
۲. زده کونکي دې په اوچت آواز سره په خپل ټولگي کې دعای قنوت ووايي.

ارزونه

آیا کولای شئ چې دعای قنوت د یادو څخه ووايي؟

شپارسم لوست:

د رکوع او سجدي ذکر

هدف

د رکوع او سجدي د ذکر لوستل او په يادو زده کول.

پوښتي

- ايا د رکوع او سجدي ذکر مو ياد دی؟

د لمانځه د ارکانو څخه يوه هم رکوع ده. په رکوع کې لمونځ کونکي په دومره اندازه کښته کېږي چې لاسونه يې په زنگونو ولگيږي په رکوع کې درې ځلې «سبحان الله» يا يو ځل «سبحان ربی العظیم و بحمده» ويل کېږي، د لمانځه د ارکانو څخه يو بل رکن په هر رکعت کې دوه سجدي دي په

سجدي کې سر په ځمکه يا مهر لگوو او درې ځله «سبحان الله» او يا يو ځل «سبحان ربی الاعلی و بحمده» وايو.

هڅونې

۱. زده کوونکي دې په دوه کسيزه ډول سره خپلو منځو کې د رکوع او سجدي ذکر په يادو ولولي.

۲. زده کوونکي دې يو، يو کس په نوبت سره د رکوع او سجدي ذکر په ټولگي کې په اوچت آواز سره ووايي.

آيا د رکوع او سجدي ذکر په يادو ويلای شئ؟

اوو لسم لوست:

د لمانځه څخه وروسته دعا کول

هدف

د لمانځه وروسته د دعا لوستل او یادول.

پوښتنې

- ایا د لمانځه څخه وروسته دعا لولئ؟
- د لمانځه څخه وروسته کومه دعا لولئ؟

انسان هر وخت د سختۍ او مشکل سره مخامخ کیږي او زړه یې غواړي چې خپل مشکل الله تعالی ته وړاندې کړي او د هغه څخه وغواړي چې د ده مشکل او

سختۍ حل کړي. الله ﷻ په قرآن کریم کې فرمایلي چې تاسو زما څخه دعا وغواړئ زه ستاسو دعا قبلوم. انسان چې کله دعا کوي د خپل رب (الله تعالی) سره خبرې کوي او د هغه څخه مرسته او کمک غواړي.

نو له همدې کبله دعا کول انسان الله تعالی ته نژدې کوي او د بلې خوا د انسان مشکل هم حل

کوي. انسان هر وخت کولی شي چې الله ﷻ ته دعا وکړي او د هغه څخه مرسته او کمک وغواړي، ولې په ځینې وختو کې دعا ښه قبلېږي چې یو د دغو وختو څخه وروسته د لمانځه څخه دعا کول دي. موږ کولی شو چې وروسته د لمانځه څخه د هر نیک او ښه کار دعا د الله تعالی څخه وغواړوو مګر ښه او بهترینه دعا د

پیغمبر ﷺ او د معصومو امامانو دعا ده. په دې لوست کې د حضرت زهرا سلام الله علیها تسبیحات چې پیغمبر علیه السلام خپلې لور ته وربښوولي دي ذکر کوو. د حضرت زهرا د تسبیحاتو لوستل ډیر زیات ثواب او اجر لري خصوصاً وروسته د لمانځه څخه. د حضرت زهرا په تسبیحاتو کې ۳۴ ځله الله اکبر وایوو ۳۳ ځله الحمد لله وایوو او ۳۳ ځله سبحان الله وایوو.

۱. د لوست مطلب په پنځو کرښو کې خلاصه کړئ.
۲. د حضرت زهرا تسبیحات یاد کړئ.

♦ آیا زده کوونکي کولی شي چې د حضرت زهرا تسبیحات ولولي؟

اتلسم لوست:

څنگه لمونځ وکړو؟

هدف

د لمانځه د ادا کولو د طریقې سره اشنا کېدل.

پوښتنې

- ولی لمونځ ادا کوو؟
- څرنگه لمونځ وکړو؟

لمونځ د خدای ﷻ عبادت دی. هر مسلمان د الله تعالی په امر سره په شپه او ورځ کې پنځه وخته لمونځ ادا کوي. لمونځ زموږ د بندګۍ نښه ده موږ په لمانځه کې د الله تعالی د زیاتو نعمتونو چې موږ ته یې راکړيدي شکر ادا کوو او د هغه عبادت کوو. څرنگه لمونځ ادا کړو؟

په تیرو درسونو کې مو د لمانځه اجزاء یاد کړل او په دې درس کې دوه رکعت له لمونځ په مکمله توګه یادوو.

- هیرنکړئ چې د لمانځه د ادا کولو لپاره باید اودس ولرو او وروسته بیا لاندې کارونه په ترتیب سره وکړو.
- د قبلي په لور ودربړو.
- نیت کوو یعنی قصد کوو په زړه کې د مثال په توګه په زړه کې وایو: دسهار دوه رکعت له لمونځ کوم خاص الله تعالی لپاره بیا «الله اکبر» وایو.
- د حمد سورت آخره پوری لولو.
- د اخلاص سورة «قل هو الله احد» یا کوم بل سورت مکمل لولو.
- رکوع ته ځو او په رکوع کې د ملاتیر په داسې اندازه کښته کوو چې لاسونه زنګنو ته ښه سم ورسیري او پدې حالت کې وایو «سبحان ربی العظیم و بحمده».
- وروسته د رکوع څخه نیغ درېږو او وایو «سمع الله لمن حمده».

- وروسته بیا سجدې ته څو د سجدې لپاره سر پر مهر باندې ږدو او وایو «سبحان ربی الاعلی و بحمده».
- له دې وروسته کښینو او سجدې ته څو د دویم ځل لپاره د اول ځل په شان.
- لدی وروسته کښینو او بیا پورته کیږو او د اول رکعت په شان حمد او سورة وایو. د سورت د ویلو څخه وروسته دعای قنوت لولو یعنی د دواړو لاسونو ورغوي او چتو او دعا کوو د مثال په توګه دا قرآنی دعا لولو «ربنا آتنا فی الدینا حسنة وفی الآخرة حسنة وقنا عذاب النار» هره دعا کولای شو چې قنوت کې یې ووايو.
- وروسته بیا په ترتیب سره لکه چې وویل شو رکوع ته څو او بیا سجده کوو.
- وروسته د دویمې سجدې څخه کښینو او تشهد وایو په تشهد کې داسې وایو «اشهد ان لا اله الا الله وحده لا شریک له و اشهد ان محمداً عبده ورسوله، اللهم صل علی محمد و آل محمد»
- بیا سلام ګرځوو السلام علیک ایها النبی ورحمة الله وبرکاته، السلام علینا و علی عباد الله الصالحین، السلام علیکم ورحمة الله وبرکاته.

۱. زده کونکي دې دوه رکعتي لمونځ ادا کړي.

د څو زده کونکو څخه باید وغوښتل شي چې دوه رکعتي لمونځ په کامله توګه ادا کړي؟

نولسم لوست:

پليتي «نجاست» او پا کوالی

هدف

د نجاست او پاکوالی سره د زده کونکو اشنا کېدل.

پوښتنې

- ایا پوهیږئ چې نجاست څه شی دی؟
- که چیرته څه شی نجس شي څنگه کولای شئ چې هغه پاک شي؟

بعضی شیان نجس او ناپاکه دي لکه وینې، متیازې، د انسان بولې او د ناپاکه شیانو خوړل حرام دی. همدارنگه د لمونځ کونکي بدن، کالي، د سجدې ځای باید پاک وي او په نجاست ککړنه وي. هر وخت چې لاس، کالي، لوبښي، فرش، او داسې نور په نجاست ککړ شي باید پاک یې کړو، نجاست په مینځلو سره پاکيږي هر کله چې خپله نجاست لکه متیازې بولې د بدن (ځان) او کالیو څخه لیرې شي لدې وروسته باید دری ځله ورباندې اوبه تیرې شي. پس اوبه د پاکولو سبب او ذریعه ده او هر شی چې ناپاکه او نجس شي په اوبو سره پاکيږي. هر کله چې د لمونځ کونکي ځان یا کالي (جامې) په وینو، متیازو او د انسان په بولو ککړې شي باید په اوبو سره ومینځل شي.

۱. د انسان بدن (ځان) کالي (جامې) په څه شي سره نجس کيږي؟

۲. څرنگه د انسان بدن او کالي د نجاست څخه پاکيږي؟

ايا انسان کولای شي چې د هغو کاليو سره چې په وينه ککړ وي لمونځ وکړي

دریم فصل: آداب او اخلاق

شلم لوست:

د مور او پلار حقونه

هدف

د مور او پلار د حقونو او احترام لرلو د ضرورت پیژندل.

پوښتنې

- ولې د مور او پلار احترام کوو؟
- تاسو څنگه د مور او پلار احترام کوئ؟

حضرت موسیٰ علیه السلام د الله تعالی د لویو پیغمبرانو د جملې څخه وو. هغه یوه ورځ د خدای څخه وغوښتل چې د هغه اندیوال او ملگری په جنت کې ورته وښيي ده ته الله تعالی وحې وکړه چې د ښار په فلانی منطقه کې یو قصاب ژوند کوی چې هغه به ستا سره په جنت کې وي. موسیٰ څه وغوښتل چې پوه شي چې هغه څه کردار کړیدی چې د خدای سره داسې لوی منزلت لري. ولاړ او هغه قصاب کور یې پیدا کړ او هغه ته یې وویل میلمه غواړې! قصاب وویل میلمه د خدای دوست دی حضرت موسیٰ یو دوه ورځې دهغه په کور کې و ترڅو وگوري چې هغه کوم ښه کار کوي هغه ولیده چې قصاب څو ځله کوتی ته ننوځي او څه وخت هلته تیروي او بیا راوځي د قصاب څخه یې پوښتنه وکړه څه هغه په کوټه کې څه کوي؟ هغه په ځواب کې وویل: زه مور لرم چې هغه د فلج په مرض اخته ده او د حرکت کولو توان نلری زه ورځم د هغې ډوډۍ خوراک او څښاک ورته برابر وم او په خوله کې یې ورکوم او ورسره خبرې او مجلس کوم چې حوصله اوزړه یې تنگ

نشي. حضرت موسیٰ ^ع متوجه شو چې د دې قصاب ښه والی او اوچت منزلت الله تعالی سره د دی کار په وجه دی چې د خپلې زړې او مریضې مور سره ښه کوي د دې په خاطر خدای ^ع ده ته عالی او لوړ مقام ورکړیدی او هغه ته یې جنت ورپه برخه کړیدی کله چې حضرت موسیٰ ^ع پوه شو نو د هغه سره یې خدای پاماني او مخه ښه وکړه.

۱. ولی هغه قصاب د خدای د پیغمبر سره په جنت کې ملگری شو؟
۲. تاسو خپل مور او پلار سره څنگه رویه کوئ؟
۳. که یو ځل مور او پلار خفه کړئ بیا د هغوی د خوشحالیو لپاره څه کوئ؟

- ☀ آیا زده کونکي د مور او پلار په احترام پوهیدلي دي؟
- ☀ آیا زده کونکي د مور او پلار د احترام په اهمیت پوه شوي دي؟

یو ویشتم لوست:

د ښوونکي حقونه

هدف

د معلم د حقوقو د پیژندنې سره اشنا کېدل.

پوښتنې

- ایا تاسو پوهیږئ چې ستاسو ښوونکي پر تاسو څه حقوق لري؟
- ولې ښوونکي په خپلو زده کونکو حق لري؟

ښوونکي موږ ته علم او پوهه رابښي، ښوونکي موږ ته عقايد او د اسلام د دين احکام او اخلاق رابښي. ښوونکي موږ ته ډول ډول علوم را زده کوي. ښوونکي موږ ته د ژوندانه سمې لارې ښيي. نو د دی لپاره ښوونکي ز موږ په تعليم او تربيه او ښه والي کې ډير مهم رول لري. د همدې کبله ده چې د اسلام پيغمبر ﷺ فرمايلي دي (علماء د نبیانو وارثان دي) ځکه چې نبیانو هم خلک، ښې، نیکې او د هدايت لارې ته چې د خدای ﷻ لار ده را بلل او دعوت یې ورته کاوه او هغوی یې د دنیا او آخرت په ښیښو او نیکمرغیو پوهول. موږ هم د خپل ښونکو سره مینه لرو او کوشش کوو چې د هغوی د درس ورکولو احترام ولرو درناوی یې وکړو او هغه ښه استقبال کړو. موږ د ښوونکي نصیحتونه او پندونه هیڅکله نه هیروو او خپل درسونه په ډیر ښه دقت او شوق سره لولو ترڅو پورې چې د ښوونکي کوښښ او زحمت بې ځایه او ضایع نشي. موږ کله چې ښوونکي خبرې کوي

خبرې نه کوو. کله چې د هغه خبرې خلاصې شي نو بیا وروسته پوښتنې کوو.
موږ هر وخت د خپل ښوونکي سره مجلس او خبرې کوو او کوبښن کوو چې
د بدو او بې ادبه خبرو څخه ځان وژغوروو.

۱. خپل نظر د ښوونکي د حقونو په هکله په پنځو کرښو کې وليکئ.
۲. د مور او پلار او یاد مسجد د امام څخه پوښتنه وکړئ چې
ښوونکي په خپلو زده کوونکو څه حق لري او هغه نتیجه بیا په
خپلو کتابچو کې وليکئ؟

- ☀️ آیا زده کونکي د درس په مطلب او مرام پوه شويدي.
- ☀️ آیا هغوی کولای شي چې دا واضحه کړي چې د ښوونکي کار او
دنده د پیغمبرانو له کار سره څه مشابهت او ورته والی لري.

دوه ويشتم لوست

د گاونډی حقونه

هدف

د گاونډی د حقونو سره د شاگردانو اشنائي

پوښتنې

• ایا د گاونډی حقونه پیژنی؟

• ستاسو په فکر څنگه کولی شو چې د گاونډی حقونه مراعت کړو؟

زمونږ گاونډی یو سړی دی چې کورنی زموږ د کور خوا کې دی. د اسلام مقدس دین د گاونډی لپاره زیات حقونه ورکړي دي. حضرت محمد (ص) به ډیره سپاریښتنه کوله چې باید د گاونډی حقونه مراعات او وساتل شي. ځینې حقونه د گاونډی دا دي:

- که چیرته هغه قرض وغواړي باید ورپې کړو
- د هغه عیب پټ کړو او بل چاته ونه وایو
- کله چې مریض شي پوښتنه کې وکړو
- د غم او خفگان په وخت کې هغه سره غم شریکي وکړو او هغه ته تسلی ورکړو
- د هغه د خوشحالی په وخت کې هغه سره خوشحالی وکړو او مبارکي ورکړو
- کله چې چیرته سفر وکړي او مسافر شي د خپل توان په اندازه د هغه د مال اولاد ساتنه وکړو
- هغه ته د هر رنگه ضرر او تاوان رسيدو څخه ډډه وکړو

۱. د جومات د امام او دکونۍ د غټو او لویانو څخه د ګاونډی نور حقونه یاد کړو او هغه په خپلو کتابچو کې او لیکو او بیایې خپل ټولګی کې ولولو
۲. خپل نظر د ګاونډی په هکله په پنځو کرښو کې ولیکي؟

- ❖ آیا زده کوونکو د ګاونډی حقونه پیژندلی دي؟
- ❖ آیا هغوی کلوي شي چې د مثال په توګه په خپل ژوند او چاپیریال کې د ګاونډی حقونه بیان کړي؟

در ویشتم لوست

د لویانو او مشرانو د احترام ساتل

هدف

د لویانو احترام ساتل او هغو سره ښه سلوک کول.

پوښتنې

- ایا د لویانو احترام ضروري دي؟
- څنگه د لویانو احترام وکړو؟

احمد په دویم ټولګي کې درس وایي هغه یوه ورځ په ملي بس موټر کې سور شو چې ښوونځي ته ولاړ شي. هغه یوه خالي چوکۍ (سیت) پیدا کړ او کښیناست.

هغه خوشحال و چې خالي سترګې یې په رضا ولګیدې چې لږ وړاندې هغه هم په چوکۍ ناست دی. احمد له ځان سره وویل: ډیره ښه ده چې رضا هم په چوکۍ ناست دی. ځکه چې هغه پرون ورځ د لوبو په وخت په ځمکه ولویده او پښه یې خوږ شوه او دردیې کاوه. د موټر په بل تم ځای کې یې بوډا سړی ولیده چې موټر ته پورته شو او کله چې احمد ولیدل چې خالی چوکۍ په موټر کې نشته، زړه یې پرې وسوځیده خوه بیا هم خپل ځای ورته ورنکړ. په همدې وخت کې رضا پورته شو او دهغه بوډا سړي څخه یې وغوښتل چې دده په ځای کښینی ځکه چې د لویانو احترام په موږ لارم دی. بوډا او مشر سړي شکریه ادا کړه او کښیناست. احمد ددې لپاره چې هغه مشر

سړی ته یې ځای نه و ورکړی ډیر خجالت او پښیمانه و او بیا هغه وخت چې رضایې ولید چې په زخمي پښه د خپل ځای څخه پورته شو او خپل ځای یې دغه مشر سړي ته پرېښود ډیر خجالت ته شو.

۱. ولی رضا چې پښه یې زخمی وه او دردیې کاوه خپل ځای مشر او بوډا سړي ته ورکړ؟

۲. که چیرته تاسو د رضا په ځای وای څه به موکړای وای؟

۳. خپلو ټولګیوالو سره خبرې وکړئ چې ولې په موږ د لویانو خلکو احترام لازم دی؟

آیا زده کوونکی ویلی شي چې احمد ښه کار وکړ او که رضا؟

که چیرته شاګردان د مشرانو د احترام په معنی او مفهوم پوه شوی وي خو مثالونه دې ذکر کړې؟

رېښتيا ويل

هدف

د رېښتيا ويلو اهميت او منزلت سره اشنا کيدل

پوښتني

- رېښتيا ويل او صداقت زموږ په ژوند کې څه اهميت لري؟
- که چيرته سړی څو ورځې رېښتيا و نه وايي خلک به له هغه سره څنگه معامله وکړي؟

موږ مسلمانان يو او الله تعالى موږ ته لارښوونه کړې ده چې رېښتيا ووايو، رېښتيا ويل د پيغمبرانو صفت دی او دروغ ويل ډير بد کار دی. رېښتيا ويونکی انسان هر څوک خوښوي او په هغه اعتماد او اعتبار کوي او د هغه په خبرو اعتبار او باور کوي. ليکن د دروغجنو خلکو په ويناوو څوک اعتبار او باور نکوي او هيڅوک دروغجن سړی نه خوښوي او د هغه په خبرو باور او اعتبار نکوي.

که دروغجن سړی رېښتيا هم وايي خلک باور او اعتماد پرې نکوي. د يوه شپانه قيصه په بڼه دقت سره لولو او د هغه څخه پند او عبرت اخلو. يوه هلک په يو کلی کې شپني کوله. يو ورځ هغه يوازې غره ته ختلی و، فکر او سوچ يې وکړو چې څه وکړي؟ تر څو خپل وخت تير کړي او ځان مصروف وساتي. اخريې دا فکر او سوچ وکړ چې نارې او سوری ووهي چې ليوه دده په رمه (پسونو) حمله کړی ده چې څو کسان راشي او دی له يو ازيتوب او تنهائي

څخه خلاص شي. شپانه نارې او سورې په لوړ آواز شروع کړې چې (ليوه دی
ليوه دی) تر هغه پورې يې دا نارې وهلې چې ډير خلك خبر شول او ده ته په منډه
ورغله چې مرسته او كمك ورسره وكړي. ليكن كله چې خلكو وليدل چې ليوه
نشته او كراهه كراري ده او رڼه خړپړې شپانه ته يې سزاوړ كړه چې ولې دې
دروغ ويلې وو؟

وروسته له څو روځو بيا دا كار تكرار كړ. ليكن هغه خپل باور او اعتبار د
لاسه وركړې و او خلكو دده په خبرو باور نه كاوه. يوه ورځ وه چې په رښتيا سره
ليوه په رڼه حمله وكړه او شپانه نارې او چيغې شروع كړې خلكو راشي كمك
راسره وكړي ليكن خلك هغه ته ورنه غله او فكرپر كاوه چې شپون دروغ وايي
د لكه په شان، همغه و چې ليوه ډيره پسونه څيري كړل او وې خول خو هيڅوك
د شپانه مرستې ته ورنه غله.

اوس ستاسو په نظر او فكر ولې خلك د شپانه مرستې ته ورنه غله؟

۱. د رښتيا ويلو اهميت په دوو کرښو کې وليکئ؟
۲. پورتنۍ قيصه په پنځو کرښو کې لنډه کړئ؟
۳. خپل نظر او فکر د دې قيصې په هکله بيان کړئ؟

آيا شاگردانو د رښتيا ويلو او صداقت اهميت پيژندلی دی؟
آيا شاگردان کولی شي چې د خپل ژوند او چاپيريال څو مثالونه د رښتيا ويلو په اړه
ووايي.

د صحت ارزښت

هدف

د صحت مندی اهمیت سره اشنا کیدل

پوښتنې

- تاسو خپلې سلامتی او صحت ته څومره اهمیت ورکوئ؟
- تاسو څرنگه د خپلې سلامتی او صحت ساتنه کوئ؟

صحت او سلامتی یو د الله تعالی د لویو نعمتونو څخه دی. ډیر خلک تر هغه پورې چې خپل صحت او سلامتی ئې له لاسه نه وی ورکړې د صحت په قدر نه پوهیږي. هغه وخت انسان د صحت او سلامتی په قدر او اهمیت پوهیږي چې کله ناروغ شي د مثال په توګه کله چې زموږ په غاښ درد شي نو متوجې کیږو چې زموږ د غاښ سلامتی څومره اهمیت او قدر درلود او موږ ور څخه غافله او ناخبره وو. نو د دې لپاره باید چې موږ ډیر کوشش او زیار و باسو تر څو خپل صحت او سلامتی وساتو. موږ څرنگه کولی شو چې خپل صحت او سلامتی وساتو؟ موږ باید کوبښن وکړو چې خپل ځان او خپل چاپیریال پاک وساتو. ځینې کارونه چې هغه باید وکړو دا دی. لږ تر لږه د ورځې دوه ځله باید خپل غاښونه په مسواک او یا د غاښو په کریم پریمینځو. لږ تر لږه باید خپل ځان په هفته کې درې ځله په ګرمو اوبو او صابون سره پریمینځو.

- میوې او ترکاری باید مخکې له خوړلو څخه ښه پریمینځو

- د کور چتلي او گندگي بايد په کوڅه اولارکې وا نه چوو او خپل چاپيريال پاک وساتو.

۱. د سلامتي او صحت اهميت په پنځو کرښو کې وليکئ؟
۲. د يو چا د صحت ساتلو لپاره بايد څه وکړو بيان يې کړئ؟
۳. تاسو که کوم داسې کار چې په درس کې وويل شو کړی وي په کتابچه کې يې وليکئ؟

آيا زده کوونکي د صحت او سلامتي په اهميت پوه شوي دي؟
هغوی څو مره د يو کس د سلامتي په ساتنه کې کوشش کوي؟

سوله او امنيت

هدف

د سولې او امنيت د اهميت سره اشنا كيدل.

پوښتنې

- ايا تاسو د سولې معنى پيژنئ؟
- تاسو څومره د سولې سره علاقه لرئ؟

خدای جل جلاله انسان ته عقل ورکړی چې د ښو، او بدو کارونو فرق او تمیز وکړي او د خپل ژوند لپاره ښه، سم او مناسب شرایط برابر کړي. انسان باید کوشش وکړي چې خپله ټولنه آرامه وساتي او خپل ژوند د هر راز جنگ او جدل څخه وژغوري. د اسلام پاک دین هم سولې او امنيت ته ډیره توجه کړې ده چې مسلمانان باید یو تر بله سره مینه او محبت ولري، له ټولو سره په پراخه تڼۍ او ښه ژبه خبرې وکړي د دې لپاره باید کوشش وکړو چې:

- ښه سلوک اختیار کړو
- د جنگ جگړې او شخړو څخه ځان وساتو
- هیچا ته کنځلې او بدې خبرې ونکړو
- په بدو عبارتونو له چا سره خبرې ونکړو
- له هیچا سره په ترو تڼۍ او غوسه خبرې ونه کړو
- د هیچا غیبت باید ونکړو
- په هیچا پسي تور او تهمت ونه وایو
- د هیچا سپکاوی باید ونکړو

۱. په پنځه کسيزه ډلو تقسيم شئ او څلور شيان پيدا كړئ چې د هغو په كولو سره

خپله ټولنه آرامه وساتي؟

۲. ووايست چې تاسو بايد څه وكړئ چې له چاسره جنگ او جگړه او نكړۍ

آيا زده كوونكو د سولې او امنيت اهميت او ضرورت پيژندلى دى؟

آيا هغوى كولى شي چې د خپل ژوندانه او چاپيريال څو مثالونه د سولې د اهميت

لپاره راوړي؟

Get more e-books from www.ketabton.com
Ketabton.com: The Digital Library